

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/107/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220574
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4212220574.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 24. júla 2013, č. k. 8C/112/2012-36 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 11. apríla 2014, č.k. 8C/112/2012-48 a uzneseníu Okresného súdu Nitra zo dňa 29. mája 2014, č.k. 8C/112/2012-51, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 8C/112/2012-36 zo dňa 24. júla 2013, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 8C/112/2012-48 zo dňa 11. apríla 2014, p o t v r d z u j e .

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

II. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 8C/112/2012-51 zo dňa 29. mája 2014, p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Konštatoval, že navrhovateľ sa prostredníctvom právneho zástupcu návrhom podaným na súd dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 125 eur titulom majetkovej škody a sumy 518,16 eur titulom nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý spočíva v nedodržaní 15- dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, pričom súd rozhodol o tejto žiadosti až dňa 20.04.2012, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, teda s omeškaním viac ako 281 dní. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1, 2 písm. c), d), i), § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 115a ods.2 a § 156 ods.3, § 142 ods. 1 OSP. Vzhľadom k tomu, že ide o drobný spor, neprevyšujúci sumu 1.000 eur / § 200ea OSP/, súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 115a ods.2 a § 156 ods.3 OSP rozhodol vec bez nariadenia pojednávania a to na základe listinných dokladov, ktoré spis obsahuje. Z exekučného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 12/Er/1038/2011 vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej Angelike Lakatošovej, pre vymoženie pohľadávky vo výške 192 eur s príslušenstvom, bola súdnym exekútorom podaná na súd dňa 06.09.2011, a to na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 14.07.2011. Exekučným titulom na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu. Okresný súd Komárno rozhodol o žiadosti

súdneho exekútora na vykonanie exekúcie uznesením č.k. 12/Er/1038/2011-10 zo dňa 30.03.2012 tak, že žiadosť zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.04.2012. Okresný súd Komárno uznesením č.k. 12/Er/1038/2011-17 zo dňa 19.06.2012, exekučné konanie zastavil.

Uviedol, že zo zoznamu žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorý je vedený na Okresnom súde Nitra pod Spr. 1001/2012 a obsahuje všetky podané žiadosti vyplýva, že navrhovateľ podal žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 23.04.2012 a dňa 25.09.2012, pričom v súčasnej dobe je nepochybné, že lehota 6 mesiacov od ich podania už uplynula a k dohode nedošlo, to znamená, že odporca neuznal nárok navrhovateľa a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil a preto mal súd za to, že keď v čase rozhodovania súdu 6 mesačná lehota uplynula, návrh nemožno považovať za predčasne podaný. Vzhľadom k tomu, že nárok navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, môže byť opodstatnený iba v prípade, ak je preukázané, že škoda, ktorú si uplatňuje, bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, súd sa zaoberal navrhovateľom tvrdenými skutočnosťami o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu, ktorý má spočívať v tom, že súd nedodrжал zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia a dĺžka v ktorej rozhodol je neprimeraná, čím došlo i k prieťahom v konaní. Zistil zo znenia ustanovenia § 44 ods.2 zákona č. 233/1995 Z.z. , že zákonom stanovená lehota 15-tich dní sa vzťahuje na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, s výnimkou ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak však súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne, pričom zákon na vydanie zamietajúceho rozhodnutia nestanovuje žiadnu lehotu, čo má i logické zdôvodnenie v tom, že skúmanie prípadného rozporu so zákonom je viazané na zabezpečenie ďalších listín, ich preskúmanie a následné vydanie súdneho rozhodnutia s odôvodnením, čo je nepochybne odborne i časovo náročnejší úkon ako vydanie poverenia v prípade riadneho a nespochybniteľného exekučného titulu.

V predmetnej veci bola žiadosť o vydanie poverenia podaná na súd dňa 06.09.2011, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý bolo potrebné podrobiť skúmaniu prípadného rozporu so zákonom. Okresný súd Komárno rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vykonanie exekúcie uznesením č.k. 12/Er/1038/2011-10 zo dňa 30.03.2012 tak, že žiadosť zamietol, pričom rozhodnutie obsahuje rozsiahle odôvodnenie. Napriek tomu, že zákon na vydanie poverenia na základe rozhodnutí rozhodcovských súdov a ani na vydanie zamietajúceho rozhodnutia nestanovuje žiadnu lehotu, Okresný súd Komárno o žiadosti o vydanie poverenia rozhodol v lehote 6,5 mesiaca /205 dní/, ktorú lehotu súd prvého stupňa vzhľadom na potrebu preskúmania exekučného titulu ako aj s ohľadom na množstvo vecí, ktoré v tomto období napadali na exekučné oddelenia súdov, nepovažoval za neprimeranú.

Súd prvého stupňa tiež poukázal na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť vecí, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Prípadné nedodržanie primeranej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Všeobecný súd v tomto konaní nie je oprávnený konštatovať, že vo veci išlo o prieťah, preto sa touto otázkou ani nezaoberal. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Súd v tomto prípade iba konštatuje, že z predložených dokladov nevyplýva, že by sa viedlo konanie, v ktorom sa konštatovali prieťahy v konaní.

Ďalej konštatoval, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, zavinenie v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti, na ktorej je koncipovaná i zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda

ak vznikla, je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danej veci nebol preukázaný základný predpoklad pre nárok na náhradu škody a to protiprávny úkon resp. škodová udalosť, t.j. v danom prípade nesprávny úradný postup Okresného súdu Komárno, ktorý podľa tvrdenia navrhovateľa rozhodol o žiadosti na vydanie poverenia s omeškaním viac ako 281 dní, čo sa ukázalo ako tvrdenie nepravdivé. Súd vykonaným dokazovaním dospel k názoru, že vydaním rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia v lehote 6,5 mesiaca, pre ktoré zákon inak ani nestanovuje povinnosť rozhodnúť do 15 dní od doručenia žiadosti a zákonom nie je stanovená žiadna lehota, nemohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty. Zároveň nebolo ani preukázané, že by oprávneným orgánom bolo rozhodnuté o zistení prieťahov v konaní, čo by inak mohlo byť považované za nesprávny úradný postup. Preto ak nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nemohol navrhovateľovi vzniknúť ani nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy a tak nebolo potrebné sa týmto nárokom ďalej zaoberať, keď existencia zodpovednostných predpokladov pre jej vznik nebola preukázaná.

Vzhľadom na uvedené súd návrh ako nedôvodný zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote a z obsahu spisu je zrejmé, že mu žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav vecí. Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo z zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľné. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým uznesením č.k. 8C/112/2012-51 zo dňa 29.05.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote desiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi bola v rozpore s citovaným zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba - návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP, prejednal vec na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 písm. b) OSP), na ktorom doplnil dokazovanie a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa nie sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V prejednávanej veci odvolací súd nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 18. novembra 2014. Na pojednávanie sa nedostavili účastníci konania, ktorí boli riadne a včas upovedomení o tomto termíne. Ospravedlnenie a žiadosť navrhovateľa nepovažoval súd za dôvodné, pretože neobsahovalo dôležitý dôvod, ktorý by odôvodňoval odročenie pojednávania, vzhľadom na to, že o termíne mal navrhovateľ vedomosť od 03.11.2014 a k žiadosti o odročenie nepripojil relevantný doklad, z ktorého by vyplývalo, že v inej veci sa musí zúčastniť konania na súde a kedy sa o tejto dozvedel, odvolací súd pojednával v neprítomnosti účastníkov konania (§ 101 ods. 2 OSP).

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 214 ods. 1 písm. b) OSP na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V časti I. výroku odvolací súd konštatuje, že prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnú, tak aj procesnoprávnú oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady

konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Navrhovateľ namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä

vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Navrhovateľ však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhliadol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní ďalej namietal, že súd založil odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Ako sám uviedol, nemal k dispozícii súdny spis a niektoré skutočnosti usudzoval len podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Súd prvého stupňa rozhodol na základe listinných dokladov, ktoré spis obsahoval. Zmyslom rozhodnutia však bolo konštatovanie nesplnenia podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., nie nedôveryhodnosť údajov, tak ako to tvrdil navrhovateľ v podanom odvolaní.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. Odvolací súd vzhľadom na ospravedlnenie sa navrhovateľa a odporcu pojednával v ich neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 OSP. V predmetnej veci sa však navrhovateľ a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Ospravedlnenie neúčasti bolo súdu doručené mailom a to až dňa 18.11.2014, teda až v deň konania pojednávania. Odvolací súd preto na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania.

Odvolací súd na odvolacom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 písm. b) OSP vykonal dokazovanie, nakoľko zo strany súdu prvého stupňa nebolo nariadené pojednávanie a na ňom vykonané dokazovanie podľa § 115a OSP. Následne prečítal a oboznámil listinné dôkazy ako aj pripojený spis OS Komárno sp.zn. 12Er/1038/2011.

Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Komárno, sp. zn. 12Er/1038/2011, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 14.07.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Komárno dňa 06.09.2011. O žiadosti o udelenie poverenia súd rozhodol uznesením č.k. 12Er/1038/2011-10 zo dňa 30.03.2012, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, zo dňa 30.08.2011 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp.zn. 12Er/1038/2011, EX 12514/11 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.04.2012.

Následne Okresný súd Komárno uznesením č.k. 12Er/1038/2011-17 zo dňa 19.06.2012 exekučné konanie zastavil. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.07.2012.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že k rozhodnutiu došlo v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty namietaného navrhovateľom ani nemohlo dôjsť, keďže lehota na rozhodnutie v prípade rozhodnutia súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia nebola.

Z dôvodu, že súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie na pojednávaní, odvolací súd toto doplnil na odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vo výroku vecne správne a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia predmetnej exekúcie je potrebné konštatovať, že hoci predmetné ustanovenie stanovuje 15 dňovú lehotu, o ktorej navrhovateľ tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Zákonodarca mal pri zohľadnení jazykového-gramatického, logického a systematického výkladu na mysl predovšetkým rozhodnutia súdu, ktorými tento „poveril“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V opačnom prípade by aj v prípade naplnenia podmienok pre rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku, druhá veta) uviedol, že súd je povinný/súd rozhodne v určitej konkrétnej lehote. Neuvedením konkrétnej lehoty zákonodarca jasne prejavil svoju vôľu, že súd v prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, nie je povinný rozhodnúť v tak krátkej lehote, ako v prípade „poverenia“, pretože pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia sa jedná o náročnejšie rozhodnutie, pri ktorom súd podrobuje žiadosť, návrh a exekučný titul vlastnému skúmaniu. Navyše je potrebné poznamenať, že v tomto prípade sa jednalo o exekučný titul v zmysle § 41 odsek 2 písmeno d) Exekučného poriadku, preto lehota 15 dní sa ani na prípad ak by súd rozhodol o „poverení“ nevzťahovala. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípade ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zákonodarca nestanovil lehotu 15 dní na vydanie rozhodnutia, ale iba na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie (to neplatí v prípade, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d)).

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty a k prieťahom v konaní namietaných navrhovateľom ani nemohlo dôjsť. Uvedené zistenia odvolacieho súdu korešpondujú so zisteniami súdu prvého stupňa.

Navyše v predmetnej veci bolo exekučné konanie právoplatne zastavené, preto v tomto prípade ani nemohlo dôjsť k vzniku škody. Exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok neexistoval od začiatku, nakoľko išlo o paakt, z čoho jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ zavinil celé konanie.

K námietke navrhovateľa, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou je potrebné poznamenať, že čo sa týka použitia ustanovenia § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, súd prvého stupňa toto citoval v správnom znení (teda v znení účinnom do 01.01.2013), pričom ho na daný skutkový stav aj správne aplikoval. Uvedené preto nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní.

Vzhľadom na uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

V časti II. výroku odvolací súd konštatuje, že predmetom odvolacieho konania bolo i odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť v lehote desiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31. decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Odvolací súd k namietanej absencii odôvodnenia zastal názor, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia z toho hľadiska, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Taktiež spĺňa aj podstatné náležitosti, ktoré zákon kladie na tento typ rozhodnutia v zmysle § 169 ods. 1 OSP. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom Odôvodnenie, naopak, ďalšie skutočnosti by rozhodnutie mohli zaťažiť zbytočným formalizmom.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č. 286/2012 Z.z. od 01.10.2012 a doposiaľ nebola menená.

Taktiež námietka navrhovateľa, že spoplatneniu nepodlieha odvolanie, ale len žaloba, je nedôvodná vzhľadom k ustanoveniu § 6 ods. 2 v znení účinnom v čase podania odvolania, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej, pričom táto podmienka bola v predmetnej veci splnená, nakoľko odvolanie bolo podané vo veci samej. Z tohto hľadiska súd posúdil vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa i v zmysle intertemporálneho ustanovenia § 18cc, ktoré je potrebné vykladať tak, že ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak konanie začalo pred 31.12.2013, vyberajú sa súdne poplatky podľa predpisov účinných do 31.12.2013. V predmetnej veci však navrhovateľ podal odvolanie po 01.01.2014 (dňa 07.07.2014) a hoci samotné návrhové konanie vo veci samej začalo pred 01.01.2014, použije sa právny stav podľa zákona účinného po 01.01.2014, (pretože poplatok sa vyrubuje za odvolanie ako za konanie na jednom stupni), aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.01.2014.

Preto neobstojí ani navrhovateľova argumentácia rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007, keďže súd prvého stupňa svojvoľne nerozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnemu konaniu, a správne na daný prípad aplikoval ustanovenia účinné v čase podania odvolania, teda v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa navrhovateľovi správne uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktorá mu vznikla podaním odvolania, a to v správnej výške 20,- € podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.